

I/S Lertranskøb
Att.: Kaj Christensen
Amtsvejen 23, Nybøl
6400 Sønderborg
CVR-NR: 10033098

Klima og Ressourcer
Kontaktperson:
Michael Hjort Andersen
E-mail: mha@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29 20 19 70
Den 20. december 2023
Journalnr.: 21/18935

Afgørelse om at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på del af matr. nr. 46a Tumbøl, Felsted i Aabenraa Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Region Syddanmark har 8. januar 2021 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på 46a Tumbøl, Felsted i Aabenraa Kommune.

Afgørelse

Det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Region Syddanmark har derfor gennemført en screening af det ansøgte projekt, jf. § 21. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)¹.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering

¹Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023.

3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

1. Anlæggets karakteristika:

Projektet omfatter råstofindvinding af rødbrændende ler.

Der er ansøgt om tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding i en 10-årig periode på et ca. 3,2 ha stort areal på del af matr. nr. 46a Tumbøl, Felsted i Aabenraa Kommune. På arealet er der ansøgt om indvinding af 10.000 m³ rødbrændende ler pr. år.

Der vil blive indvundet råstoffer til ca. 1 meter under terræn svarende til kote 51-43 DVR90. Der vil ikke være råstofindvinding under grundvandsspejlet. Grundvandsspejlet forventes at ligge ca. 10-15 meter under terræn. Råstoffet vil blive anvendt på teglværk til teglbrænding.

Indvindingen begynder i den sydlige ende af det ansøgte areal og slutter i den nordlige ende af arealet. Der indvindes i hele markens længde i brømmer af 40 meters bredde. Først skræbes med en dozer muld af en brømme, og lægges i depot, hvorefter råstoffet indvindes med gravemaskine. Dernæst lægges muld tilbage på brømmen og der indvindes fra en ny brømme. Der indvindes ca. 2-3 uger om året.

Indvindingen vil foregå med 1 stk. gravemaskine, der også lægger råstoffet på lastbiler. 6-7 lastbiler vil hver køre 10-11 læs pr. dag, dvs. der vil ske bortkørsel af 60-77 lastbiler pr. dag eller 120-154 ind- og udkørsler pr. dag i ca. 2-3 uger om året. Der er ikke yderligere maskiner og materiel på det ansøgte areal. Gravemaskinen tankes på nærmeste tankstation.

Der søges om følgende driftstider: Mandag-fredag kl. 6.00-17.00. Der vil ikke foregå indvinding eller udlevering af materialer lørdage, søndage eller helligdage.

Transport af råstoffer vil ske fra den vestligste del af matr.nr. 46a Tumbøl, Felsted, ad Tumbøl Søndermark (grusvej) mod nord til Tornhøjvej (landevej). Der vil kun blive kørt med en lastbil ad gangen på Tumbøl Søndermark. For at undgå at der kommer til at køre mere end en lastbil på vejen ad gangen, vil der være vigeplads for lastbiler i råstofgraven og ved indkørslen fra Tornhøjvej, samtidig med at lastbilerne vil have radio-kommunikation mellem hinanden. For at undgå skader på vejen og støvgener vil lastbilerne køre langsomt og vil tage forbehold for de lokale naboers færden på vejen. Hvis der eventuelt skulle ske skade på vejen, vil skaden blive udredt, så hurtigt som muligt at denne opdages. Ansøger vil søge om overkørselstilladelse til Tornhøjvej (landevej) hos Aabenraa Kommune.

Der forekommer ikke støvgener fra selve gravningen, da leret ikke udtørres. Støv fra adgangsvejen Tumbøl Søndermark dæmpes ved vanding, hvor vand tilkøres af entreprenør.

Arealet vil efter endt råstofindvinding blive efterbehandlet til jordbrugsmæssige formål.

2. Projektets placering:

Det ansøgte areal er ikke udlagt som råstofgraveområde i Region Syddanmarks Råstofplan 2020. Arealet ligger ca. 4,8 km nordvest for Gråsten og ca. 2,2 km sydsydøst for Felsted.

Det ansøgte areal ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), indsatsområder (IO) og vandindvindingsopland til Tråsbøl Vandværk. Arealet ligger ikke indenfor Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse eller indenfor BNBO, og der er ingen private drikkevandsboringer nær arealet.

I Vandområdeplan 2021-2027 er der ingen målsatte vandløb, søer eller kystvande indenfor eller nær det ansøgte areal. Ifølge Vandområdeplan 2021-2027 ligger arealet indenfor en terrænnær grundvandsforekomst og en dyb grundvandsforekomst.

Det ansøgte areal ligger i et område, som er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde jf. Kommuneplan 2015 for Aabenraa Kommune.

Der er ikke registrerede beskyttede eller fredede områder indenfor det ansøgte område. Nærmeste beskyttede område er tre søer hhv. 150, 190 og 240 meter vest for det ansøgte areal samt et vandløb ca. 240 meter vest for arealet. De tre søer og vandløbet er alle beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Der ligger to internationale naturbeskyttelsesområder indenfor en radius af 5 km fra det ansøgte areal. Der er tale om Natura 2000-område nr. nr. 94, Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov, som omfatter Habitatområde H83 og Fuglebeskyttelsesområde F68, beliggende ca. 2,8 km øst for det ansøgte areal, samt Natura 2000-område nr. 95, Hostrup Sø, Assenholm Mos og Felsted Vestermark, som omfatter Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58, beliggende ca. 3,5 km vest for det ansøgte areal.

3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Det ansøgte areal ligger i et område med spredte beboelser, og det forventes således, at et forholdsvis begrænset antal personer vil blive påvirket af indvindingsprojektet.

Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. Nr. 5/1984. Det ansøgte område ligger i det åbne land, områdetype 8 jf. støjvejledningen. Som udgangspunkt bør der dog, ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser gældende ved nærmest liggende enkeltbolig, anvendes de grænseværdier, som gælder for områdetype 3 (områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse). Der findes 2 beboelsesejendomme indenfor en afstand af 300 meter til det ansøgte område. Ved indvindingsprojektet vil der kun blive benyttet en gravemaskine, og der vil ikke være sortering eller oparbejdning af råstoffer på arealet. Da der er tale om et lerindvindingsprojekt med meget begrænset antal maskiner, hvor der kun vil blive gravet i en periode på ca. tre uger om året, vurderes Miljøstyrelsens vejledende støjkrav at kunne overholdes ved de nærmeste beboelsesejendomme.

Der er ikke risiko for støvgener fra det ansøgte areal, da ler sjældent tørrer helt ud. Sker udtørring på de åbne graveflader, vil disse blive støvdæmpet med vand. Adgangsvejen til og fra råstofgraven (Tumbøl Søndermark) vil i tørre perioder også blive vandet for at mindske støvgener herfra. Det vurderes dermed ikke, at der vil forekomme støvgener fra indeværende råstofindvindingsprojekt.

Indvinding af ler udgør ikke en væsentlig risiko for forurening af grundvand eller overfladevand. Risiko for grundvandet består i risiko for spild og lækage af drivmidler og hydraulikolie ved påkørsler, uheld, mv.

Sandsynligheden for lækage og spild er lille, da evt. spild vil ske under drift og vil derfor blive opdaget umiddelbart, hvilket betyder, at risikoen for forurening af grundvandet er meget lille. Ved dette lerindvindingsprojekt vil der ikke blive gravet under grundvandsspejlet, og indvindingen vil foregå 10-15 meter over grundvandsspejlet jf. potentialekort og boringer i området (DGU-nr. 169.446, 169.164 og 169.656). Samtidig vil der heller ikke blive udledt nogle former for vand fra graveområdet til nærliggende vådområder. Det vurderes dermed at råstofindvindingen ikke vil udgøre en risiko for forurening af grundvand eller overfladevand.

Projektarealet omfatter ikke vådområder beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste beskyttede naturområder er tre søer hhv. 150, 190 og 240 meter vest for det ansøgte areal samt et vandløb ca. 240 meter vest for arealet. Der vil kun blive gravet ca. 1 meter under terræn, samtidig med at der ikke vil blive udledt vand fra området. Indvindingsprojektet vurderes dermed ikke at påvirke de beskyttede naturtyper.

Hele det ansøgte areal er i Aabenraa Kommunes kommuneplan udlagt som særlig værdifuldt landbrugsområde. Områder, der er udpeget med særlig værdifuldt landbrugsområde, er arealer med de bedste dyrkningsjorder, som ønskes fastholdt til landbrugsformål for at sikre produktion af afgrøder. I områderne må der ikke planlægges eller etableres anlæg, der på væsentlig måde begrænser mulighederne for arealernes anvendelse som dyrkningsjord. Visse områder kan dog overgå til ekstensive formål, hvis udpegningen er sammenfaldende med særlige drikkevandsinteresser, indsatsplaner eller indvindingsoplande til almene vandværker. Da området efterbehandles tilbage til jordbrugsmæssige formål, vurderes lerindvindingen ikke at have betydning for opfyldelse af kommunens udlægning.

Det ansøgte areal ligger udenfor område udpeget som sammenhængende landskab, bevaringsværdigt landskab, geologiske bevaringsværdier, geologiske rammeområder og værdifulde geologiske områder, og da der kun vil blive gravet til 1 meter under det nuværende terræn, vurderes landskabet ikke vil blive påvirket væsentligt ved råstofindvindingen.

På det ansøgte areal er der ikke registreret fredede eller ikke fredede fortidsminder, og arealet indeholder ikke fortidsmindebeskyttelseszoner til gravhøje, kulturarvsarealer eller beskyttede sten- og jorddiger. Arealet ligger også udenfor udpegninger af værdifuldt kulturmiljø og kulturhistorisk bevaringsværdi. Det vurderes dermed ikke at ville forekomme væsentlig påvirkning på fortidsminder eller kulturhistorisk værdi.

De to nærmeste Natura 2000-områder (Natura 2000-område 94, Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov, som omfatter Habitatområde H83 og Fuglebeskyttelsesområde F68, samt Natura 2000-område nr. 95, Høstrup Sø, Assenholm Mos og Felsted Vestermark, som omfatter Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58), ligger hhv. 2,8 km øst og 3,5 km vest for det ansøgte areal.

Natura 2000-område nr. nr. 94, Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov er et område bestående af flere skove. De er meget varierede og består overvejende af gammel løvskov. Bøgeskov på muldbund er den mest udbredte naturtype, men også egeblandskov, elle- og askeskov er udbredt i området. Hvepsevågen yngler flere steder i skovene, mens rødrygget tornskade findes i nogle af de mere åbne områder i den vestlige del af fuglebeskyttelsesområdet. Skovområderne rummer desuden et stort antal småsøer.

Habitatområde H83 og Fuglebeskyttelsesområde F68 i gældende Natura 2000-plan 2022-2027 har følgende udpegningsgrundlag:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 83		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Lagune (1150), Avneknippemose (7120), Bøg på mor med kristtorn (9120) og Skovbevokset tørvemose (91D0) er ikke tilstede i habitatområde 94. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 68		
Fugle:	Rørhøg (Y)	Hvøpsevåge (Y)
	Isfugl (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Natura 2000-område nr. 95, Hostrup Sø, Assenholm Mos og Felsted Vestermark består hovedsagelig af Hostrup sø med omkringliggende moser og overdrevsarealer.

Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58 i gældende Natura 2000-plan 2022-2027 har følgende udpegningsgrundlag:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 84		
Naturtyper:	Søbred med småarter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)
	Damflagemus (1318)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Søbred med småarter (3130) er ikke tilstede i habitatområde 84. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 58		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Trane (Y)
	Tinksmed (Y)	Stor hornugle (Y)
	Mosehornugle (Y)	Sortspætte (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Havørn, Rørhøg, Tinksmed og Mosehornugle er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde 58. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

Miljøpåvirkninger som følge af råstofindvinding er forholdsvis lokale. Øget støj, vibrationer, støv eller emissioner af kvælstofoxider vil kunne påvirke de helt nære omgivelser til graveområdet, men vil ikke medføre påvirkninger på Natura 2000-områderne, som ligger hhv. 2,8 km og 3,5 km fra det ansøgte areal. Det vurderes, at på grund af den store afstand til de to Natura 2000-områder kan det udelukkes, at råstofindvindingen inden for det ansøgte areal vil påvirke arter, naturtyper eller fugle på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag eller områdernes integritet hverken i sig selv eller i kumulation med andre aktiviteter eller råstofgrave nær det ansøgte område.

Indvindingsarealet udgøres af aktive dyrkningsarealer og indeholder ikke potentielle yngle- eller rateområder for bilag IV-arter eller rødlistearter. Der er samtidig ikke registreret Bilag IV-arter eller rødlistearter indenfor eller nær projektarealet i hverken Naturbasen, Arter.dk eller Miljøportalen, og det forventes dermed ikke at lerindvindingen vil påvirke de beskyttede arter.

I Vandområdeplan 2021-2027 er der ingen målsatte vandløb, søer eller kystvande indenfor eller nær det ansøgte areal. Der er ca. 1,5 km til nærmeste målsatte vandløb og endnu længere til nærmeste målsatte sø og kystvand. Der vurderes ikke at ville ske nogle former for påvirkning af de målsatte overfladevandforekomster grundet afstanden dertil, og at der ikke vil ske nogen afledning af overfladevand fra arealet.

Ifølge Vandområdeplan 2021-2027 ligger arealet indenfor en terrænnær grundvandsforekomst (dkmj_1084_ks) og en dyb grundvandsforekomst (dkmj_965_ks). Begge grundvandsforekomster er vurderet til at have en god kvantitativ tilstand og en god kemisk tilstand, og de er begge målsat til god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Da der ikke vil blive gravet under grundvandsspejlet, og da der holdes en graveafstand på 10-15 meter over grundvandsspejlet, vurderes lerindvindingen ikke at påvirke miljøkvaliteten for områdets målsatte grundvandsforekomster.

I forbindelse med kumulativ påvirkning fra andre forhold omkring råstofgraven findes der ikke andre råstofgrave eller projekter, som vil kunne forårsage en kumulativ påvirkning med det ansøgte lerindvindingsprojekt. Det vurderes dermed ikke, at der vil forekomme kumulation i form af støj, støv, trafik mv. fra det ansøgte råstofprojekt.

Konklusion:

Ud fra det ovenstående vurderes en gennemførelse af det ansøgte projekt ikke at medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø, hvormed der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Det begrundes med at der ikke er identificeret væsentlige påvirkninger i miljøscreeningen, da den ansøgte indvinding hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter eller planer vil have nogen væsentlige påvirkninger på miljøet.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens² § 19, stk. 1.

Høringen forløb i perioden 17. august 2023 til 14. september 2023 og har været sendt i høring til følgende:

Part	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
I/S Lertranskøb		
Lodsejere på matr.nr. 7, 18a, 18b, 18c, 18d, 18e, 18f, 18g, 42, 46a, 353, 354 og 365 Tumbøl, Felsted i Aabenraa Kommune	<p>Lodsejer af matr. nr. 7 Tumbøl, Felsted har indsendt følgende bemærkning:</p> <p>Vi har den 17/8 2023 modtaget brev fra Region Syddanmark om planlagt lerindvinding.</p> <p>I brevet er der flere ting der giver mig anledning til kommentarer.</p> <p>Tumbøl Søndermark er en ca. 1.5 km lang blind grusvej, uden sideveje og vigepladser. Det vil ikke være muligt for to lastvogne, med eller uden anhænger, at passere hinanden. Regionens beregninger er pr. dag 11 timer = 660 min a' 154 dobbeltture = 4.3 min pr tur. På 4.3 min skal et træk altså have læs på og køre de ca. 2-3 km med maks. 40 km/time.</p> <p>Se Driftsenhedens anbefaling vedrørende grusveje i Aabenraa Kommune.</p> <p>Anlægget selv vil nok ikke give vibrationsgener hvor</p>	<p>I forbindelse med transport til og fra råstofgraven langs med Tumbøl Søndermark oplyser råstofindvinder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Råstofindvindingen vil kun foregå 2-3 uger om året i tørre perioder. • Der vil kun køre en lastbil ad gangen langs med adgangsvejen. • Der vil være vigeplads for lastbilerne i råstofgraven på matr. nr. 46a Tumbøl, Feldsted og ved indkørslen fra Tornhøjvej til Tumbøl Søndermark. • Lastbilchaufførerne vil have radio-kommunikation mellem hinanden, så der altid kun vil køre en bil ad gangen på Tumbøl Søndermark. • Lastbilerne vil køre med lav hastighed på vejen for at mindske så mange gener som muligt. • Lastbilerne vil tage forbehold for, at de lokale naboer kan anvende vejen så uproblematisk som muligt. • Antallet af lastbiler vil være mindre end det antaget, da den årlige indvindingsmængde højst sandsynlig vil være mindre end det ansøgte (indvindingsmængden afhænger meget af den årlige efterspørgsel).

² Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

	<p>det står, men kørslen hvert andet minut hele dagen vil helt sikkert give rystelser i mit gamle hus fra 1777, vejen er kun 10m fra nærmeste bygning. Så jeg vil gerne tage forbehold for eventuelle skader, forårsaget af kørslen. En 40 km zone ville også begrænse støvplagen, måske tidsbegrænset, ligesom lerindvindingen!</p> <p>Lodsejer af matr. nr. 46a Tumbøl, Feldsted har indsendt følgende bemærkning:</p> <p>Undertegnede har følgende bemærkninger til udkast til screeningsafgørelse, journal nr. 21/18935. På 3 af siderne af det ansøgte areal (vest, nord og øst), er der blevet gravet ler. Endvidere er der på en lang strækning af vejen Tumbøl Søndermark, blevet gravet ler på begge sider af vejen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ved eventuel skade på vejen, vil huller eller lignende blive lappe/udredt, så hurtigt som muligt at skaden opdages. • Tumbøl Søndermark vil blive vandet i indvindingsperioden, således at støvgener vil være minimale. • Der er tidligere blevet gravet efter ler i området, hvor Tumbøl Søndermark er blevet anvendt som adgangsvej til lastbiltransport.
<p>Museum Sønderjylland</p>	<p>Museet har noteret, at der i screeningskemaet er noteret, at der hverken findes beskyttede eller ikke-beskyttede fortidsminder inden for planområdet.</p> <p>Da vores arkæologiske udtalelse fremsendt til regionen 5. juli 2023 imidlertid indeholder en vurdering af meget høj risiko for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder, så beder vi regionen</p>	<p>Museet udtalelse er videresendt til indvinder.</p>

	<p>om at videresende vores fulde udtalelse til indvinder. Så har indvinder mulighed for at for afklaret evt. for-tidsminder ved en arkæolo-gisk forundersøgelse.</p>	
Aabenraa Kommune	<p>Trafik og Anlæg har nedenstående bemærkninger i forbindelse med "Erhvervsmæssig råstofindvinding på del af matr. nr. 46a Tumbøl, Felsted i Aabenraa Kommune".</p> <p>Indvindingsområdet, matr. 46a Røllum, Felsted ligger langs privatvejen (en ejer), matr. nr. 18e Tumbøl, Felsted.</p> <p>Ansøgeren skal umiddelbart krydse private matrikel/vejen for at kunne komme ud på kommunevejen, Tumbøl Søndermark og videre til Tornhøjvej.</p> <p>Der gøres opmærksom på, at ansøgeren selv skal sørge for at indhente alle de relevante tilladelser hos private lods-ejere.</p> <p>Privatvejen er tilsluttet til den offentlige grusvej, Tumbøl Søndermark der tilslutter til den offentlige vej Tornhøjvej. (Privatvejen er markeret med grønt og kommunevejen er markeret med rødt på nedenstående kortudsnit).</p> <p>Tumbøl Søndermark er en ca. 1.5 km lang blind grusvej,</p>	<p>I forbindelse med transport til og fra råstofgraven langs med Tumbøl Søndermark oplyser råstofindvinder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Råstofindvindingen vil kun foregå 2-3 uger om året i tørre perioder. • Der vil kun køre en lastbil ad gangen langs med adgangsvejen. • Der vil være vigeplads for lastbilerne i råstofgraven på matr. nr. 46a Tumbøl, Feldsted og ved indkørslen fra Tornhøjvej til Tumbøl Søndermark. • Lastbilchaufførerne vil have radio-kommunikation mellem hinanden, så der altid kun vil køre en bil ad gangen på Tumbøl Søndermark. • Lastbilerne vil køre med lav hastighed på vejen for at mindske så mange gener som muligt. • Lastbilerne vil tage forbehold for, at de lokale naboer kan anvende vejen så uproblematisk som muligt. • Antallet af lastbiler vil være mindre end det antaget, da den årlige indvindingsmængde højest sandsynlig vil være mindre end det ansøgte (indvindingsmængden afhænger meget af den årlige efterspørgsel). • Ved eventuel skade på vejen, vil huller eller lignende blive lappe/udredt, så hurtigt som muligt at skaden opdages. • Tumbøl Søndermark vil blive vandet i indvindingsperioden, således at støvgener vil være minimale.

	<p>uden sideveje og vigepladser.</p> <p>Det vil ikke være muligt for to lastvogne, med eller uden anhænger, at passere hinanden.</p> <p>Hvordan vil ansøgeren sikre sig for, at naboer kan benytte vejen forholdsvis uproblematisk?</p> <p>Grusvejen, hvor der fremadrettet vil ske en øge trafikbelastning af vejbelægningen.</p> <p>Hvad har ansøgeren tænkt sig at gøre her?</p> <p>Ved udkørslen til Tumbøl Søndermark og Tornhøjvej, vil kanten af asfalten blive ødelagt, idet start og stop påvirkningen af den nuværende overgang mellem grusvej og asfalt er meget sårbar.</p> <p>Vi vurderer at trafikmængden vil i forbindelse med råstof indvindingen stiger og da vejadgangene skal anvendes til en anden færdsel, skal der ansøges om tilladelse hos Vejmyndigheden iht. vejloven § 50.</p> <p>vejloven § 50, stk, 4: <i>"I særlige tilfælde, hvor der konstateres en markant ændring i benyttelse af adgangen, uden at ejendommen er ændret matrikulært, kan vejmyndigheden træffe nye bestemmelser om benyttelse</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Der er tidligere blevet gravet efter ler i området, hvor Tumbøl Søndermark er blevet anvendt som adgangsvej til lastbiltransport. • Råstofindvinder vil tage fat på Aabenraa kommune og søge om overkørselstilladelse for råstofgraven.
--	--	--

	<p><i>af en eksisterende vejadgang”.</i></p> <p>Her stiller vi krav om bl. a. opbygning, belægning, vejafvanding og oversigtsforholdene i forhold til den ændrede trafik og for at sikre vejarealet.</p> <p>Vejloven § 73: Der skal også ansøges om vejmyndighedens tilladelse/gravetilladelse i henhold til Vejloven § 73:</p> <p><i>”Inden der foretages forandringer, herunder opgravning m.v., på en offentlig vejs areal. Uopsættelige reparationsarbejder på ledninger kan dog udføres uden tilladelse, når der snarest herefter sker anmeldelse til vejmyndigheden.</i></p> <p>Stk. 3: <i>Det kræver vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m., samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal”.</i></p>	
Haderslev Stift		
Tråsbøl Vandværk		
Vejdirektoratet		

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljø- og fødevarerministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 17. januar 2024 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Michael Hjort Andersen
Geolog

BILAG

1. Oversigtskort
2. Kort over det ansøgte indvindingsområde
3. Screeningskema

Bilag 1 - Oversigtskort

Bilag 2 – Kort over det ansøgte indvindingsområde

Bilag 3 – Screeningskema

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 20. december 2023

Journal nr.: 21/18935

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lov nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af 8. januar 2021 med senere supplerende oplysninger samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af 8. januar 2021. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	<p>Projektet omfatter råstofindvinding af rødbrændende ler.</p> <p>Der er ansøgt om tilladelse til råstofindvinding i en 10-årig periode på del af matr. nr. 46a Tumbøl, Felsted i Aabenraa Kommune.</p> <p>Det ansøgte areal er på ca. 3,2 ha. Det ligger ca. 4,8 km nordvest for Gråsten og ca. 2,2 km syd-sydøst for Felsted. Arealet er ikke udlagt som råstofgraveområde i Region Syddanmarks Råstofplan 2020. Der vil blive indvundet råstoffer til ca. 1 meter under terræn, svarende til kote 51-43 DVR90. Der vil ikke blive gravet under grundvandsspejlet. Grundvandsspejlet forventes at ligge ca. 10-15 meter under terræn. På arealet er der ansøgt om indvinding af 10.000 m³ rødbrændende ler pr. år. Råstoffet vil blive anvendt på teglværk til teglbrænding.</p> <p>Indvindingen begynder i den sydlige ende af det ansøgte areal og slutter i den nordlige ende af arealet. Der indvindes i hele markens længde i bræmmer af 40 meters bredde. Først skræbes med en dozer muld af en bræmme, og lægges i depot, hvorefter råstoffet indvindes med gravemaskine. Dernæst lægges muld tilbage på bræmmen og der indvindes fra en ny bræmme. Der indvindes ca. 2-3 uger om året.</p>
--------------------------------------	--

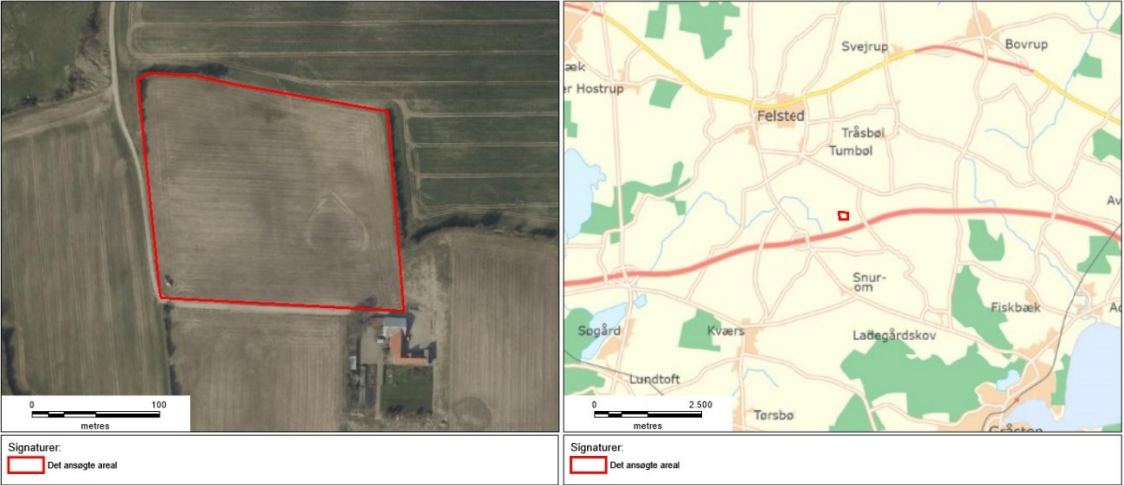

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 20. december 2023
 Journal nr.: 21/18935

	<p>Indvindingen vil foregå med 1 stk. gravemaskine, der også læsser råstoffet på lastbiler. 6-7 lastbiler vil hver køre 10-11 læs pr. dag, dvs. der vil ske bortkørsel af 60-77 lastbiler pr. dag eller 120-154 ind- og udkørsler pr. dag i ca. 2-3 uger om året. Der er ikke yderligere maskiner og materiel på det ansøgte areal. Gravemaskine tankes på nærmeste tankstation.</p> <p>Der søges om følgende driftstider: Mandag-fredag kl. 6.00-17.00. Der vil ikke foregå indvinding eller udlevering af materialer lørdage, søndage eller helligdage.</p> <p>Transport af råstoffer vil ske fra den vestligste del af matr.nr. 46a Tumbøl, Felsted, ad Tumbøl Søndermark (grusvej) mod nord til Tornhøjvej (landevej). Der vil kun blive kørt med en lastbil ad gangen på Tumbøl Søndermark. For at undgå at der kommer til at køre mere end en lastbil på vejen ad gangen, vil der være vigeplads for lastbiler i råstofgraven og ved indkørslen fra Tornhøjvej, samtidig med at lastbilerne vil have radiokommunikation mellem hinanden. For at undgå skader på vejen og støvgener vil lastbilerne køre langsomt og vil tage forbehold for de lokale naboers færden på vejen. Hvis der eventuelt skulle ske skade på vejen, vil skaden blive udredt, så hurtigt som muligt at denne opdages. Ansøger vil søge om overkørselstilladelse til Tornhøjvej (landevej) hos Aabenraa Kommune.</p> <p>Der forekommer ikke støvgener fra selve gravningen, da leret ikke udtørres. Støv fra adgangsvejen Tumbøl Søndermark dæmpes ved vanding, hvor vand tilkøres af entreprenør.</p> <p>Arealet vil efter endt råstofindvinding blive efterbehandlet til jordbrugsmæssige formål.</p>
Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	<p>I/S Lertranskøb Att: Kaj Christensen Amtsvejen 23, Nybøl 6400 Sønderborg lertrans@outlook.dk Mobil: 21 63 67 07</p>
Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	<p>I/S Lertranskøb Att: Kaj Christensen Amtsvejen 23, Nybøl 6400 Sønderborg lertrans@outlook.dk Mobil: 21 63 67 07</p>

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 20. december 2023
 Journal nr.: 21/18935

<p>Projektets placering og arealbehov i ha</p>	<p>Del af matr. nr. 46a Tumbøl, Felsted Tumbøl Søndermark 9, 6200 Aabenraa</p> <p>Arealstørrelse: Ca. 3,2 hektar</p>
<p>Oversigtskort</p>	 <p>Signaturer: Det ansøgte areal</p> <p>Signaturer: Det ansøgte areal</p>
<p>Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Der ansøges om indvinding af 10.000 m³ pr. år af råstoffet rødbrændende ler. Der er ikke behov for tilkørsel af råstoffer i anlægsfasen eller driftsfasen.</p>
<p>Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen</p>	<p>Der skal anvendes vand efter behov til at dæmpe eventuelt støv fra grusvejen Tumbøl Søndermark.</p>

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 20. december 2023

Journal nr.: 21/18935

Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der forventes ingen affald på det ansøgte areal. Affald opbevares på værksted for maskiner og materiel.			
Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der vil ikke være spildevand som følge af projektet.			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre?	X			Ejendommen ejes af Thorkild Thomas Thodsen, Tumbøl Søndermark 9, 6200 Aabenraa.
Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)			X	Det ansøgte areal ligger udenfor, men op til, et større råstofinteresseområde for ler udlagt i Region Syddanmarks Råstofplan 2020. I forbindelse med kumulativ påvirkning fra andre forhold omkring råstofgraven findes der ikke andre råstofgrave eller projekter, som vil kunne forårsage en kumulativ påvirkning med det ansøgte lerindvindingsprojekt. Det vurderes dermed ikke, at der vil forekomme kumulation i form af støj, støv, trafik mv. fra det ansøgte råstofprojekt.
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			X	Der anvendes kun en mindre mængde vand efter behov, til støvbekæmpelse på adgangsvejen Tumbøl søndermark (grusvej). Vandet vil blive tilkørt af entreprenøren.
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			X	Affald i form af spildolie mm. bortskaffes på værksted, udenfor det ansøgte areal, og sker i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativer.
Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			X	Det ansøgte område ligger i det åbne land, områdetype 8 jf. støjvejledningen. Som udgangspunkt bør der dog jf. støjvejledningen ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser gældende ved nærmest liggende enkeltbolig anvendes de grænseværdier, som gælder for områdetype 3 (områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse).

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 20. december 2023

Journal nr.: 21/18935

				<p>Støjpåvirkningen fra indvinding af rødbrændende ler vurderes at være under Miljøstyrelsen vejledende støjgrænser, da indvindingen kun sker med en gravemaskine og lastbiler 2-3 uger pr. år. Belastningen skønnes derved at være mindre end ved landbrugsdrift. Der sker ingen oparbejdning og sortering af råstoffer på selve arealet.</p> <p>Det forventes derfor, at støjgrænser kan overholdes ved de nærmeste ejendomme. Der vurderes ikke at være en væsentlig kumulativ påvirkning af miljøet.</p>
Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			X	Der anvendes ikke maskiner eller materiel, som vil give anledning til væsentlige vibrationsgener på det pågældende jordunderlag.
Vil anlægget give anledning til støvgener?			X	Der er ikke risiko for støvgener fra det ansøgte areal, da ler sjældent tørrer helt ud. Sker udtørring på åbne graveflader, vil disse blive støvdæmpet med vand. Indvinder vil sikre, at støvgener begrænses ved støvdæmpning med vand, såfremt der opstår støvgener på åbne graveflader og på grusvejen Tumbøl Søndermark, som er adgangsvej.
Vil anlægget give anledning til lugtgener?			X	Råstofindvinding medfører ikke lugtgener.
Vil anlægget give anledning til lysgener?			X	I mørke perioder vil evt. belysning af arbejdsområdet i råstofgraven indrettes, så den ikke generer naboer.
Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			X	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen, og der er ikke en særlig risiko for uheld i forbindelse med anlæg eller drift af råstofgraven. Der vil som følge af driften af råstofgraven være en mindre risiko for oliespild og andre uheld fra maskiner. Risikoen vurderes at være tilsvarende som for landbrugsdrift.
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			X	Drift af maskiner og lastbiler giver anledning til luftforurening, der kan påvirke menneskers sundhed ved udledning af NO _x og partikler. Emissioner fra råstofindvindingen vil hurtigt spredes og opblandes med ren luft, da området er åbent og placeret i det åbne land. <p>Det vurderes, at råstofindvindingen ikke vil medføre væsentlig påvirkning af luftkvaliteten.</p>

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 20. december 2023
 Journal nr.: 21/18935

<p>Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?</p>			X	<p>Det ansøgte areal ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), indsatsområder (IO) og indvindingsopland til Tråsbøl Vandværk. Arealet ligger ikke indenfor Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse eller indenfor BNBO, og der er ingen private drikkevandsboringer nær arealet.</p> <p>Ifølge Miljøministeriets redegørelse for grundvandsbeskyttelse i området Felsted-Sundeved (statslig grundvandskortlægning der ligger til grund for udpegningen af NFI og IO), er der mindre end 5 meter akkumuleret, reduceret lerdæklag over det øverste primære grundvandsmagasin. Med fjernelse af 1 meter oxideret rødbrændende ler ændres der ikke på det reducerede lerdæklag, hvilket ellers ifølge Zoneringsvejledningen og senere statslige opdateringer for udpegning af NFI og IO ville medføre stor sårbarhed overfor nedsivende nitrat. Der vil således ikke ske ændring af sårbarheden som følge af råstofindvinding. Dette gælder også overfor andre forurenende og miljøfremmede stoffer.</p> <p>Muldlaget tilbageføres efter endt indvinding og beskytter derfor mod nedsivning af pesticider, ligesom på den oprindelige mark.</p> <p>Opbevaring og håndtering af miljøfremmede stoffer (brændstoffer mv.), samt ved vedligehold af maskiner, håndteres så risiko for spild mindskes.</p> <p>Der vil ikke blive gravet under grundvandsspejlet, og indvindingen vil foregå 10-15 meter over grundvandsspejlet jf. potentialekort og boringer i området (DGU-nr. 169.446, 169.164 og 169.656). Der vil dermed ikke opstå en lokal sænkning af grundvandet som følge af indvindingen.</p> <p>Samlet set vurderes grundvandet derfor ikke at blive mere sårbart overfor forurening under og efter råstofindvindingen.</p> <p>Nærliggende vandløb, søer og vandafhængige naturtyper vurderes ikke at blive mere sårbare overfor forurening, af samme grunde som nævnt ovenfor omkring grundvand, samt at der ikke vil blive udledt vand fra arealet.</p>
--	--	--	---	---

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 20. december 2023

Journal nr.: 21/18935

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	X			Den eksisterende arealanvendelse er landbrug, så der sker ændret arealanvendelse under indvinding, men ikke ved efterbehandling til jordbrugsformål. Det ansøgte areal ligger i et område, som er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde jf. Kommuneplan 2015 for Aabenraa Kommune. Gravefeltet vil årligt bestå af en ca. 40 meter bred bræmme, der er åben ca. 2-3 uger om året udenfor dyrkningssæsonen, så den altovervejende del af arealet kan anvendes til jordbrugsdrift.
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			X	Der er ingen lokalplan for det ansøgte areal.
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			X	Området er ikke udlagt som råstofgraveområde i Region Syddanmarks Råstofplan 2020. I Råstofplan 2020 står der: "Regionen kan meddele tilladelse til indvinding af rødbrændende ler til en dybde af max 2 m i det åbne land, hvis det ikke er i strid med andre væsentlige hensyn. Ved indvinding af rødbrændende ler bør arealerne kun beslaglægges i én dyrkningssæson. Gravning og efterbehandling skal foregå, så der ikke sker terrænuddjævning."
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			X	Projektet vil ikke medføre ændring af naboarealernes anvendelse.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			X	Eventuelt dybereliggende gulbrændende ler vil kunne indvindes efterfølgende, da arealet efterbehandles til jordbrugsformål.

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 20. december 2023

Journal nr.: 21/18935

<p>Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets og grundvand?</p>			X	<p>Råstofgravningen vil hverken i driftsfasen eller efter endt råstofgravning være en hindring for anvendelse af områdets grundvand.</p> <p>Ifølge Miljøministeriets redegørelse for grundvandsbeskyttelse i området Felsted-Sundeved (statslig grundvandskortlægning der ligger til grund for udpejningen af NFI og IO), er der mindre end 5 meter akkumuleret, reduceret lerdæklag over det øverste primære grundvandsmagasin. Med fjernelse af 1 meter oxideret rødbrændende ler ændres der ikke på det reducerede lerdæklag, hvilket ellers ifølge Zoneringsvejledningen og senere statslige opdateringer for udpejning af NFI og IO ville medføre stor sårbarhed overfor nedsivende nitrat. Der vil således ikke ske ændring af sårbarheden som følge af råstofindvinding. Dette gælder også overfor andre forurenende og miljøfremmede stoffer.</p> <p>Muldlaget tilbageføres efter endt indvinding og beskytter derfor mod nedsivning af pesticider, ligesom på den oprindelige mark.</p> <p>Opbevaring og håndtering af miljøfremmede stoffer (brændstoffer mv.), samt ved vedligehold af maskiner, håndteres så risiko for spild mindskes. Der vil ikke blive gravet under grundvandsspejlet, og indvindingen vil foregå 10-15 meter over grundvandsspejlet jf. potentialekort og boringer i området (DGU-nr. 169.446, 169.164 og 169.656). Der vil dermed ikke opstå en lokal sænkning af grundvandet som følge af indvindingen.</p>
<p>Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?</p>			X	<p>Der ligger 3 naturbeskyttede søer hhv. 150, 190 og 240 m vest for det ansøgte areal. Ca. 240 meter vest for det ansøgte areal løber også et beskyttet vandløb. Da der ikke skal indvindes råstoffer under grundvandsspejlet, sker der ikke en påvirkning af naturtyper i nærområdet omkring det ansøgte areal. Det vurderes at der ikke vil ske udsivning af vand fra naturområder og ud i den kun 1 meter høje graveskråning, da områdets jordlag er ler med meget ringe porøsitet og dermed med meget lille/ingen vandgenemstrømmelighed. Der vil samtidig heller ikke blive udledt vand fra gravearealet til de nærliggende vådområder.</p>
<p>Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?</p>			X	<p>Det ansøgte areal ligger ikke i kystnærhedszonen.</p>

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 20. december 2023

Journal nr.: 21/18935

Forudsætter projektet rydning af skov?			X	Der er ikke skov indenfor det ansøgte areal.
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			X	Der er ingen planer for reservater eller naturparker. Råstofgravning og efterbehandlede råstofgrave er ikke en hindring for etablering af reservater eller naturparker.
Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			X	Det ansøgte graveareal ligger ikke i Vadehavsområdet.
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			X	Den ansøgte aktivitet vil ikke påvirke naturbeskyttelsesområder, f.eks. med støj, støv, lys eller grundvandssænkning jf. øvrige punkter i screeningskemaet med behandling af disse enkelte forhold. Det nærmeste fredede område er Felsted Vestermark reg. nr. 07483.01 kirkefredningen til Broager Kirke ca. 4,3 km mod vestnordvest. Råstofindvindingen og trafik til og fra det ansøgte areal vil ikke påvirke fredningen.
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			X	De to nærmeste Natura 2000-områder (Natura 2000-område 94, Rinke-næs Skov, Dyrehaven og Rode Skov, som omfatter Habitatområde H83 og Fuglebeskyttelsesområde F68, samt Natura 2000-område nr. 95, Hostrup Sø, Assenholm Mos og Felsted Vestermark, som omfatter Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58), ligger hhv. 2,8 km øst og 3,5 km vest for det ansøgte areal. Natura 2000-område nr. nr. 94, Rinke-næs Skov, Dyrehaven og Rode Skov er et område bestående af flere skove. De er meget varierede og består overvejende af gammel løvskov. Bøgeskov på muldbund er den mest udbredte naturtype, men også egeblandskov, elle- og askeskov er udbredt i området. Hvepsevågen yngler flere steder i skovene, mens rødrygget tornskade findes i nogle af de mere åbne områder i den vestlige del af fuglebeskyttelsesområdet. Skovområderne rummer desuden et stort antal småsøer. Habitatområde H83 og Fuglebeskyttelsesområde F68 i gældende Natura 2000-plan 2022-2027 har følgende udpegningsgrundlag:

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 20. december 2023
 Journal nr.: 21/18935

				<p>Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 83</p> <table border="1"> <tr> <td>Naturtyper:</td> <td>Lagune* (1150)</td> <td>Kransnålalge-sø (3140)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Næringsrig sø (3150)</td> <td>Nedbrudt højmose (7120)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Hængesæk (7140)</td> <td>Kildevæld* (7220)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Rigkær (7230)</td> <td>Bøg på mor med kristtorn (9120)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Bøg på muld (9130)</td> <td>Ege-blandskov (9160)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Skovbevokset tørvemose* (91D0)</td> <td>Elle- og askeskov* (91E0)</td> </tr> <tr> <td>Arter:</td> <td>Sumpvindelsnegl (1016)</td> <td>Stor vandsalamander (1166)</td> </tr> </table> <p>Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.</p> <p><i>Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Lagune (1150), Avneknippemose (7120), Bøg på mor med kristtorn (9120) og Skovbevokset tørvemose (91D0) er ikke tilstede i habitatområde 94. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.</i></p> <p>Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 68</p> <table border="1"> <tr> <td>Fugle:</td> <td>Rørhøg (Y)</td> <td>Hvæpsevåge (Y)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Isfugl (Y)</td> <td>Rødrygget tomskade (Y)</td> </tr> </table> <p>Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.</p> <p>Natura 2000-område nr. 95, Hostrup Sø, Assenholm Mos og Felsted Vestermærk består hovedsagelig af Hostrup sø med omkringliggende moser og overdrevsarealer.</p> <p>Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58 i gældende Natura 2000-plan 2022-2027 har følgende udpegningsgrundlag:</p>	Naturtyper:	Lagune* (1150)	Kransnålalge-sø (3140)		Næringsrig sø (3150)	Nedbrudt højmose (7120)		Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)		Rigkær (7230)	Bøg på mor med kristtorn (9120)		Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)		Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)	Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)	Fugle:	Rørhøg (Y)	Hvæpsevåge (Y)		Isfugl (Y)	Rødrygget tomskade (Y)
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Kransnålalge-sø (3140)																													
	Næringsrig sø (3150)	Nedbrudt højmose (7120)																													
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)																													
	Rigkær (7230)	Bøg på mor med kristtorn (9120)																													
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)																													
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)																													
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)																													
Fugle:	Rørhøg (Y)	Hvæpsevåge (Y)																													
	Isfugl (Y)	Rødrygget tomskade (Y)																													

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 20. december 2023
 Journal nr.: 21/18935

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 84

Naturtyper:	Søbred med smårter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)
	Damflagermus (1318)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Søbred med smårter (3130) er ikke tilstede i habitatområde 84. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 58

Fugle:	Rørdrum (Y)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Trane (Y)
	Tinksmed (Y)	Stor hornugle (Y)
	Mosehornugle (Y)	Sortspætte (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Havørn, Rørhøg, Tinksmed og Mosehornugle er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde 58. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

Miljøpåvirkninger som følge af råstofindvinding er forholdsvis lokale. Øget støj, vibrationer, støv eller emissioner af kvælstofoxider vil kunne påvirke de helt nære omgivelser til graveområdet, men vil ikke medføre påvirkninger på Natura 2000-områderne, som ligger hhv. 2,8 km og 3,5 km fra det ansøgte areal. Det vurderes, at på grund af den store afstand til de to Natura 2000-områder kan det udelukkes, at råstofindvindingen inden for det

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 20. december 2023

Journal nr.: 21/18935

				ansøgte areal vil påvirke arter, naturtyper eller fugle på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag eller områdernes integritet hverken i sig selv eller i kumulation med andre aktiviteter eller råstofgrave nær det ansøgte område.
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			X	Indvindingsarealet udgøres af aktive dyrkningsarealer og indeholder ikke potentielle yngle- eller rateområder for bilag IV-arter. Der er samtidig ikke registreret Bilag IV-arter indenfor eller nær projektarealet i hverken Naturbasen, Arter.dk eller Miljøportalen, og det forventes dermed ikke at lerindvindingen vil påvirke de beskyttede arter.
Forventes området at rumme danske rødlistearter?			X	Indvindingsarealet udgøres af aktive dyrkningsarealer og indeholder ikke potentielle yngle- eller rateområder for rødlistearter. Der er samtidig ikke registreret rødlistearter indenfor eller nær projektarealet i hverken Naturbasen, Arter.dk eller Miljøportalen, og det forventes dermed ikke at lerindvindingen vil påvirke de beskyttede arter.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			X	I Vandområdeplan 2021-2027 er der ingen målsatte vandløb, søer eller kystvande indenfor eller nær det ansøgte areal. Der er ca. 1,5 km til nærmeste målsatte vandløb og endnu længere til nærmeste målsatte sø og kystvand. Der vurderes ikke at ville ske nogle former for påvirkning af de målsatte overfladevandforekomster grundet afstanden dertil, og at der ikke vil ske nogen afledning af overfladevand fra arealet.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			X	Det ansøgte areal ligger ikke indenfor Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Området er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027. Ifølge Vandområdeplan 2021-2027 ligger arealet indenfor en terrænnær grundvandsforekomst (dkmj_1084_ks) og en dyb grundvandsforekomst (dkmj_965_ks). Begge grundvandsforekomster er vurderet til at have en god kvantitativ tilstand og en god kemisk tilstand, og de er begge målsat til god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Da der ikke vil blive gravet under grundvandsspejlet, og da der holdes en graveafstand på 10-15 meter over grundvandsspejlet, vurderes lerindvindingen ikke at påvirke miljøkvaliteten for områdets målsatte grundvandsforekomster.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			X	Området ligger i det åbne land og består af opdyrket landbrugsjord. Der er ikke vedtaget miljøkvalitetsnormer for området.

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 20. december 2023

Journal nr.: 21/18935

Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			X	Der er ingen boligområder omkring det ansøgte areal.
Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			X	Det ansøgte areal ligger i det åbne land. Nærmeste større by er Felsted ca. 2,2 km mod nordvest.
Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			X	Det ansøgte areal ligger ca. 25 m nordvest for et område udpeget med bevaringsværdigt landskab. Da der kun vil ske gravning til 1 meter under terrænet, forventes der ikke at ville ske nogen væsentlig landskabelig påvirkning.
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			X	Der er ikke registreret beskyttede sten- eller jorddiger indenfor eller nær det ansøgte areal. Det ansøgte areal ligger ikke i et værdifuldt kulturmiljø eller et område med kulturhistorisk bevaringsværdi, og der er ingen fredede fortidsminder, beskyttelseszoner, ikke-fredede fortidsminder eller kulturarvsarealer indenfor det ansøgte areal.
Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			X	Ingen fortidsminder eller kulturarv er registreret på det ansøgte areal.
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			X	Ca. 25 meter sydøst for det ansøgte areal ligger et område udpeget med bevaringsværdigt landskab. Landskabet vil blive påvirket ved råstofindvinding, da der fjernes materialer ned til ca. 1 meter under nuværende terræn. Denne påvirkning vurderes dog ikke at være væsentlig.
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			X	Det ansøgte areal ligger ca. 990 m nordøst for området Kværs Østermark med specifik geologisk bevaringsværdi, så der sker ingen påvirkning af områder med geologiske værdier.

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 20. december 2023

Journal nr.: 21/18935

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Den forventede miljøpåvirkning af råstofgravning er lokal, bortset fra øget tung trafik, som kan påvirke beboelser langs transportruterne fra det ansøgte areal til nærmeste større vej. Påvirkningens geografiske udstrækning forventes således at være begrænset til det ansøgte graveareal på ca. 3,2 ha samt til vejnettet.			
Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Der er 2 beboelser indenfor 300 meter af arealet, der potentielt kan blive påvirket af øget tung trafik. Det samme gælder også for 2 ejendomme langs Tumbøl Søndermark, der er adgangsvej (grusvej) inden der køres ud på Tornhøjvej (landevej).			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			X	
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			X	De identificerede miljøpåvirkninger er ikke væsentlige set i forhold til det omgivende miljø. Påvirkningen vil foregå i få uger om året.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			X	Det vurderes, at de identificerede miljøpåvirkninger ikke bliver væsentlig i sammenhæng med de øvrige miljøpåvirkninger.
Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			X	Råstofindvinding vil ikke påvirke ud over kommunegrænsen.
Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			X	Den dansk-tyske grænse ligger ca. 15 km mod syd for arealet, og da råstofindvinding kun påvirker meget lokalt, vil den ikke påvirke i Tyskland (eller andre nabolande).
Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			X	Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører udelukkende velkendte påvirkninger, som er vurderet uvæsentlige.

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 20. december 2023

Journal nr.: 21/18935

Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	X			Råstofindvindingen vil påvirke landskabet og påvirke med øget tung trafik.
Er påvirkningen af miljøet varig?	X			Påvirkningen af landskabet er varig. Påvirkningen i form af øget tung trafik vil være midlertidig, så længe der graves og ophøre når området er færdig-gravet.
Er påvirkningen af miljøet hyppig?			X	Der vil være øget tung trafik i den periode, hvor der indvindes råstoffer på arealet. Men da indvindingen sker 2-3 uger pr. år, skønnes påvirkningen samlet set ikke at være hyppig.
Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	X			Påvirkningen af landskabet er irreversibel. Den øvrige påvirkning ophører, når indvindingen ophører.
Er der andre kumulative forhold?			X	Der er ikke kendskab til kumulation med andre projekter.
Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	X			Støv fra adgangsveje dæmpes ved vanding af veje. Tung trafik vil ikke kunne begrænses, men vil kunne reguleres, så risici og gener minimeres.

Bilag 3

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 20. december 2023
 Journal nr.: 21/18935

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		X	Råstofindvindingen vil medføre påvirkning med støv og tung trafik, så længe indvindingen varer. Med ansøgers påtænkte tiltag for at mindske påvirkningerne, som beskrevet ovenfor, vurderes projektet ikke at påvirke miljøet væsentligt. Det vurderes derfor, at projektet på det ansøgte areal ikke er underlagt krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

Dato: 20. december 2023

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen